

पुर्णा International School

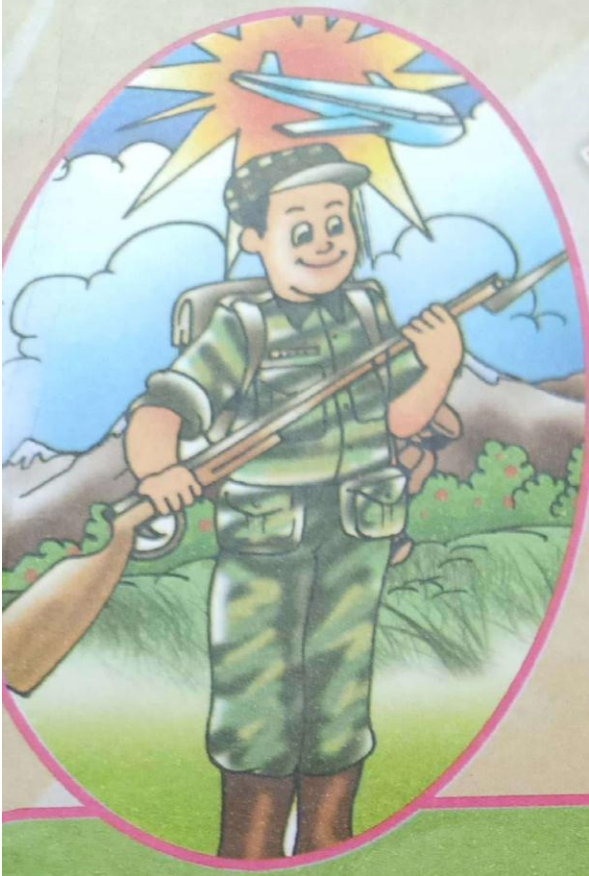
Shree Swaminarayan Gurukul, Zundal

Class - VI

GUJARATI

Assignment

Year- 2020-21

ગુજરાતી

ધોરણ ૬

(પ્રથમ સત્ર - દ્વિતીય સત્ર)

ક્રમ	પ્રથમ સત્ર	પૃષ્ઠ નંબર
8	પત્ર લખવાની મજા !	4
9	હું તો પૂછું	6
10	મૂરખના સરદારો	9

8. પત્ર લખવાની મજા

શબ્દાર્થ

1)	વહાલ	-	પ્રેમ
2)	પરિવાર	-	કુટુંબ
3)	વિવેક	-	આદર
4)	સ્પષ્ટ	-	સાફ
5)	ઓર	-	અસાધારણ

સાહિત્ય

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

- 1) અશોકભાઈ બાળકોને કેવી રીતે શીખવે છે?
જ) અશોકભાઈ બાળકોને પ્રેમથી, હસતા - હસાવતા શીખવે છે.
- 2) દિવાળીમાં શું ખાઈને મોજ કરવાની છે?
જ) દિવાળીમાં મીઠાઈ ખાઈને મોજ કરવાની છે?
- 3) વડીલને ક્યા શબ્દથી સંબોધન થાય છે?
જ) વડીલને 'પૂજ્ય' કે 'આદરણીય' શબ્દથી સંબોધન થાય છે.
- 4) પત્રના અંતે શું લખાય છે?
જ) પત્રના અંતે વિદાયવચન લખાય છે જેમ કે, 'લિ. સ્નેહાધીન મયુરના નમસ્કાર.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

- 1) પત્રલેખનમાં શી શી કાળજી લેવી જોઈએ?
જ) પત્રલેખનમાં નીચે મુજબની કાળજી લેવી જોઈએ.
1. પત્ર લખનારે પોતાના નામ, સરનામું તથા તારીખ પત્રના મથાળે જમણી બાજુ લખવા જોઈએ.

2. જેમને પત્ર લખતા હોઈએ તેમને યોગ્ય સંબોધન આપવું જોઈએ.
3. પત્રમાં પોતાના વિચારોને સ્પષ્ટ અને સરળ રીતે રજૂ કરવા જોઈએ.
4. પત્ર સુંદર અક્ષરે લખવો જોઈએ.
5. લેખનમાં ભાષાકીય ભૂલો ન થવી જોઈએ.
6. પત્ર મોકલવાના પરબીડિયાકે કવર પર પત્ર મેળવનારનું પૂરું નામ, સરનામું અને પિંકોડ નંબર લખવા જોઈએ.

વ્યાકરણ

નીચેના શબ્દો પરથી વાક્યો બનાવો

- ટપાલી : ટપાલી સાઈકલ પર આવે છે. તે ટપાલ લાવે છે.
- કમ્પ્યુટર : કમ્પ્યુટર વિજ્ઞાનની મહાન શોધ છે તેનાથી કામો જલદી થાય છે.
- મોબાઇલ : મોબાઇલ સંદેશો મોકલવા કે મેળવવાં માટેનું ઉત્તમ સાધન છે. તે ઉપયોગી છે
- ટપાલપેટી : ટપાલપેટીમાં લોકો પત્રો નાખે છે. તે દરરોજ ખોલવામાં આવે છે.
- કબૂતર : કબૂતર શાંતિ પ્રિય પક્ષી છે. તે પોતાની દિશા ભૂલતું નથી.

નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારીને લખો.

1) વગશિક્ષક	=	વર્ગશિક્ષક	2) નીશાળ	=	નિશાળ
3) દીવાળી	=	દિવાળી	4) પુજ્ય	=	પૂજ્ય

9. હું તો પૂછું

શબ્દાર્થ

- 1) જડી = સજ્જડ બેસાડી
- 2) ટીલડી = નાનો ચાંલ્લો
- 3) મીંદડી = બિલાડી
- 4) માંજરી = ભૂરી કીકીવાળી
- 5) આંબલો = આંબો
- 6) કૂંપળો = નવા ફૂટેલાં પાન
- 7) ગાવડી = ગાય
- 8) દિશ = દિશા

સાહિત્ય

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

- 1) મોરલાની પીંછીમાં શું જડેલું છે?
જ) મોરલાની પીંછીમાં રંગબેરંગી ટીલડી જડેલી છે.
- 2) કવિનો હાથ ક્યાં પહોંચતો નથી?
જ) કવિનો હાથ આંબાની ટોચે પહોંચતો નથી.
- 3) ચાંદાની થાળીમાં કોની ઝૂંપડી મઢેલી છે?
જ) ચાંદાની થાળીમાં બકરી અને ડોસીની ઝૂંપડી મઢેલી છે.
- 4) કવિ આંખ વિશે શું વિચારે છે?
જ) કવિ આંખ વિશે વિચારે છે કે પોપચાંમાં મઢેલી અને દશેય દિશામાં દેખતી મારી આંખ કોણે કરી હશે ?
- 5) કવિ આભલાની ચૂંદડી કોને કહે છે?
જ) કવિ નવ લખ તારાથી મઢેલા આભને આભલાની ચૂંદડી કહે છે.

વ્યાકરણ

નીચેના શબ્દો પરથી વાક્યો બનાવો.

- 1) પેન્સિલ = પેન્સિલથી લખવાની મજા આવે છે.
- 2) રબર = પેન્સિલ સાથે રબર રાખવું જ પડે.
- 3) ગાય = ગાય આપણી માતા સમાન છે.
- 4) સૂરજ = સૂરજ ગરમી આપે છે.
- 5) ઝાડ = ઝાડ શીતળ છાયા આપે છે.

નીચેના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

1) મિંદડી	=	બિલાડી	2) ગાવડી	=	ગાય
3) આભ	=	આકાશ	4) જડી	=	મળી

નીચેના શબ્દોને શબ્દકોશ પ્રમાણે ગોઠવો.

- 1) નવલખ , આભ , ચૂંદડી , કીકી.

આભ , કીકી , ચૂંદડી , નવલખ

10. મૂરખના સરદારો

શબ્દાર્થ

1)	ચતુર	=	હોશિયાર
2)	નામદાર	=	માનનીય
3)	મહેલત	=	મુદત
4)	કસૂર	=	વાંક
5)	ગુમાન	=	અભિમાન
6)	અપમાન	=	તિરસ્કાર

સાહિત્ય

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

- 1) બીરબલના મતે મૂર્ખાઓને શી રીતે ઓળખી શકાય?
જ) બીરબલના મતે મૂર્ખાઓને એમના બોલવા - ચાલવા પરથી ઓળખી શકાય.
- 2) બાદશાહે બીરબલને ક્યું કામ સોંપ્યું?
જ) બાદશાહે બીરબલને એક અઠવાડિયાની અંદર છ મૂર્ખાને શોધી દરબારમાં હાજર કરવાનું કામ સોંપ્યું.
- 3) મૂર્ખ બે હાથનું માપ કોને બતાવવા જતો હતો?
જ) મૂર્ખ બે હાથનું માપ કબાટ બનાવવા માટે શુથારને બતાવવા જતો હતો.
- 4) બીરબલે અકબર બાદશાહને શાથી મૂર્ખ કહ્યા?
જ) બીરબલે અકબર બાદશાહને મૂર્ખ કહ્યા, કારણ કે અકબરે રાજકાજનાં ને બીજાં અનેક સારાં કામો પડતાં મૂકી મૂર્ખાઓને શોધવાનો હુકમ કર્યો હતો.

નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો.

1) ઘોડેસવાર કઈ રીતે મૂરખ હતો?

જ) ઘોડેસવાર માથા પર ઘાસનો ભારો લઈને જતો હતો. તેના કહેવા પ્રમાણે તેનો ઘોડો ખૂબ નબળો હતો. ઘાસનો ભારો એના પર મૂકે તો એ બિચારો મરી જાય ! એ મૂરખ હતો કારણ કે તેને એટલી સમજ ન હતી કે ઘાસના ભારાનું વજન પણ તેના વજન સાથે ઘોડાએ જ ઊંચકવું પડે !.

2) કાદવમાં પડેલા માણસની શી મૂર્ખાઈ હતી?

જ) કાદવમાં પડેલો માણસ બે હાથ પહોળા કરીને કાદવમાં પડ્યો હતો. એ એની મેળે બેઠો થઈ શકે તેમ હતું, છતાં એ બેઠા થવાનો પ્રયત્ન નહોતો કરતો. તેના પહોળા હાથ તેના જૂના કબાટનું માપ હતું. એ મૂરખ હતો કારણ કે તેને એટલી સમજ ન હતી કે બે હાથ પહોળા રાખવાથી કબાટની સાચી પહોળાઈ જાણી શકાય નહિ !.

3) સોનાની વીંટીવાળો અને હીરાની વીંટીવાળો આ બંને માણસમાથી તમને ક્યો માણસ વધારે મૂરખ લાગે છે ? કેમ ?

જ) સોનાની વીંટીવાળો અને હીરાની વીંટીવાળો આ બંને માણસમાથી મને હીરાની વીંટીવાળો માણસ વધારે મૂરખ લાગે છે, કારણ કે એ મૂરખને એટલી સમજ નથી કે આકાશમાનાં વાદળની નિશાની રાખી શકાય નહિ, કારણ કે વાદળ સ્થિર રહી શકે નહિ.

4) બીરબલે કુલ કેટલા મૂરખ શોધ્યા? ક્યાં ક્યાં?

જ) બીરબલે કુલ છ મૂરખાઓ શોધ્યા 1. ઘોડેસવાર, 2. કાદવમાં પડેલો માણસ 3. સોનાની વીંટી શોધતો માણસ 4. હીરાની વીંટી શોધતો માણસ 5. બીરબલ પોતે 6. અકબર

વ્યાકરણ

નીચેના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

1) વાંક	=	અપરાધ	2) ટકોર	=	ઠપકો
3) આઘે	=	દૂર	4) આશ્ચર્ય	=	નવાઈ
5) ઝાલવું	=	પકડવું	6) ગોતવું	=	શોધવું

નીચેના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો.

1) હોશિયાર	X	ઠોઠ	2) અધરું	X	સહેલું
3) જૂનું	X	નવું	4) નિરાશા	X	આશા
5) નબળું	X	સબળું	6) અંધારું	X	અજવાળું

નીચેના શબ્દસમૂહો માટે એક શબ્દ આપો.

- 1) ઘોડા ઉપર સવારી કરનાર : ઘોડેસવાર
- 2) ઘાસ વગેરે એકઠાં કરી બાંધેલો જથ્થો : ભારો

નીચેના શબ્દોને શબ્દકોશ પ્રમાણે ગોઠવો.

- 1) સંપર્ક , પ્રયત્ન , ઈજા , ટોળું , ઢેકું
- જ) ઈજા , ઢેકું , ટોળું , પ્રયત્ન , સંપર્ક

